

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **B. Č.**, zast. JUDr. Ivanou Jelínkovou, advokátkou se sídlem Brno, Božetěchova 36, proti žalovanému **Ministerstvu financí**, se sídlem Praha 1, Letenská 15, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 11 Ca 140/2006 - 47, ze dne 20. 9. 2006,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2006, čj. 22/115206/2005-224. Ministr financí jím zamítl rozklad žalobce proti rozhodnutí Ministerstva financí (dále jen „ministerstvo“) ze dne 29. 11. 2005, čj. 224/102 858/2005, jímž nebyla žalobci přiznána náhrada za majetek zanechaný na Zakarpatské Ukrajině jeho právními předchůdci, A. a A. Č.

Městský soud v Praze dospěl k závěru, že se jedná o právní věc, o níž má být rozhodnuto v občanském soudním řízení. Ministr financí podle jeho názoru nerozhodoval o veřejném subjektivním právu stěžovatele, nýbrž o jeho právu soukromém, neboť se fakticky jednalo o právo stěžovatele na odškodnění za zásah do jeho vlastnických práv. Městskému soudu v Praze tak již nepřísluší napadené rozhodnutí přezkoumat a ve věci rozhodnout. Žalobu proto odmítl podle ustanovení § 46 odst. 2 ve spojení s § 68 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Současně soud žalobce poučil o tom, že se může svého práva domáhat podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), konkrétně podle jeho ustanovení § 244 a násl. V předmětném řízení soud již nebude pouze přezkoumávat napadené rozhodnutí, ale rozhodne přímo o věci, tj. o právu stěžovatele na náhradu za omezení nebo zbavení vlastnického práva vůči státu. Soud také poukázal na ustanovení § 246 odst. 2 o. s. ř., ve kterém jsou upraveny náležitosti, jež musí nový návrh splňovat, a poučil žalobce i o tom, že se může svého práva domáhat podáním žaloby ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci usnesení u příslušného okresního nebo obvodního soudu včetně upozornění, že v uvedené lhůtě musí být žaloba příslušnému soudu doručena (§ 82 odst. 3 o. s. ř.).

Rozsudek soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu vymezeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vedle námitek mířících do merita věci (zejm. týkajících se sporné ústavnosti vyhlášky č. 159/1959 Ú. l. aplikované v projednávané věci žalovaným) vyjádřil stěžovatel nesouhlas s názorem soudu, že jeho věc má být rozhodnuta v občanskoprávním soudním řízení. Je podle něj sice nepochybné, že právo jeho rodičů a následně i právo stěžovatele na odškodnění je zásahem do vlastnických práv zmíněných osob, a vlastnictví je institutem práva soukromého, v daném případě však byli rodiče stěžovatele zbaveni svého vlastnického práva jednostranným aktem státu. Stát zasáhl do majetkové sféry manželů Č. a stěžovatele a veřejná správa byla tohoto zásahu vykonavatelem – rozhodnutí ministerstva je rozhodnutím v oblasti veřejné správy. Podle názoru stěžovatele jde v celé věci o právo veřejné. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, že stěžovatel napadá usnesení Městského soudu v Praze z důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. pro nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu.

O věci uvažil Nejvyšší správní soud takto:

Shodně jako již dříve ve skutkově obdobné věci 9 As 4/2007 - 63, (rozsudek ze dne 14. 6. 2007, www.nssoud.cz) vycházel Nejvyšší správní soud v daném případě primárně ze závěrů usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 4 As 47/2003 - 50, publikovaného pod č. 448/2005 Sb. NSS. Podle tohoto usnesení náleží přezkoumání rozhodnutí správního orgánu o zřízení věcného břemene či rozhodnutí o vyvlastění do pravomoci správních soudů, rozhodnutí o určení způsobu a výše náhrady (v téže věci) je však již rozhodnutím ve věci soukromého práva, a spadá tudíž do pravomoci soudů civilních. (K otázce soudního přezkumu rozhodnutí o vyvlastnění po nabytí účinnosti zákona č. 184/2006 Sb. srov. rovněž usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 8. 6. 2007, č. j. Konf 4/2007 - 6, www.nssoud.cz.)

Dle názoru Nejvyššího správního soudu pak těžiště sporu v daném případě neleží v samotném aktu, na jehož základě došlo ke ztrátě majetku rodičů stěžovatele. K té došlo *ex lege*, tj. přímo v důsledku účinků ratifikované mezinárodní smlouvy, která byla do vnitrostátního práva transformována zákonem č. 42/1958 Sb., o úpravě některých nároků a závazků souvisících se sjednocením Zakarpatské Ukrajiny s Ukrajinskou sovětskou

socialistickou republikou. Ačkoliv v tehdejší právní úpravě absentovala generální recepční či jiná norma vymezující poměr vnitrostátního a mezinárodního práva a ačkoliv bylo tehdejší Československo založeno na faktickém modelu primátu vnitrostátního práva, je na Smlouvu a na Protokol nutno nahlížet jako na součást vnitrostátního právního řádu, neboť dle čl. 74 ústavního zákona č. 150/1948 Sb., Ústavy Československé republiky, byly splněny veškeré podmínky pro jejich ratifikaci, když tyto byly i vyhlášeny ve Sbírce zákonů. I na tyto dokumenty je tak třeba nahlížet jako na závazný právní předpis, který měl příslušnou právní sílu a zakládal právní vztahy. Vlastním předmětem sporu v posuzovaném případě je „pouze“ ona výše náhrady, kterou stěžovatel za majetek zanechaný na území Zakarpatské Ukrajiny svými rodiči po státu požaduje. Přezkum rozhodnutí o ní ovšem, jak vyplývá z výše uvedeného, do kompetence správních soudů nespadá.

Městský soud v Praze tedy nepochybil, když shledal, že se jedná o právní věc, o níž má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení. Přezkumu rozhodnutí ministerstva jako správního orgánu, který rozhodl ve věci vyplývající z občanskoprávních vztahů, se stěžovatel mohl a měl domáhat návrhem podle ustanovení § 244 a násl. o. s. ř. ve lhůtách v tomto právním předpisu stanovených, jak o tom byl řádně poučen v odůvodnění rozhodnutí Městského soudu v Praze.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. července 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

